

نامۆ

له نیۆ
گلیکی
به هونه ر نامۆ!

ژیاننامه و به شیک له کار و چالاکیه کانی هونه رمه ندی
گه وره ی کورد "محهمهد رۆسته مرزاده" ناسراو به "نامۆ".

RAWEZHISM

نامۆ

له نیۆ
گهلیکی

به هونه ر نامۆ!

ژیاننامه و به شیک له کار و چالاکییه کانی هونه ر مه ندی
گه وره ی کورد "محهممه د رۆسته م زاده" ناسراو به "نامۆ".

ئاماده کاران:

ناسر فه تحی، ئەمیر سیراجه دین

به هاوکاری:

په پووله یووسفی

بلاو کردنه وه: لاپه ره ی هونه ری و ئه ده بی راولێژیسم

محهمد رۆسته مزاده (نامۆ)

محهمد رۆسته مزاده بۆکانی، ناسراو به نامۆ؛ شیوه کار و کاریکاتۆریست و شاعیر، کوری سألج، له هۆزی فهیزولابه کی موکریه که له سالی ۱۹۶۴ ی زاینی (۱۳۴۳ ی ههتاوی) له شاری بۆکان له دایکبووه.

ژیانی هونهری:

تا ته مهنی پازده سالی؛ به شداری له کار و چالاکي هونهری و چاپمهنی ناو مهدرسه و کیهرکی هونهریه کاندای کردوو و هه ر ئه وه بۆته هۆی ئاشنابوونی له گه ل هونهری گشتی و وه رگرتنی خه لات و ریزلینان له ئاستی شاری بۆکان و پارێزگا کان .

له پازده تا بیست سالی؛ یه که م راجله کینی دهروونی هونهری له گه ل سه ره ه ل دانی شوپشی گهلانی ئیران و گوپانی فهزای سیاسی کوردستان و چالاکي پيشمه رگه و حیزبه کان بوو؛ واته کاتیک ئه ویش ده چیته ناو جوولانه وهی ئازادیخوازی جه ماوه ر دژی ده سه لات و به پینی ئه ویش، ژیا نی هونهری ده که ویته ژیر کاریگه ری ئه و بارودۆخه . سه ره ه ل دانی و گه شه ی بیرو که ی چه پ و چالاکي ئه و بزاقه و هاتنه ئارای ده یان په رتوو ک و پۆسته ر و بلا فۆکی شوپشی کریکاری و جوتیاری روسیه و چین، واده کات که سایه تی هونهری نامۆ بیته که سایه تیه کی هونهری سیاسی.

له و قوناغه دا ده چیته ناو به شی راگه یاندنی گه نجانی سازمانی "چریکه ی فدا یی" (پیشگام) و چالاکیه هونهریه کانی ده ست پیده کات و له و ی دوو پیشانگای هیلکاری پۆرتره یی شه هیدانی سازمان ریک ده خات. (مدرسه ی کورشی که بیری بۆکان)

دوو اتر وه ک خۆی ده لیت؛ به هۆی ره خنه گرتن له سیستیمی به رپوه به ری سازمان له ناو چه کوردیه کان دا؛ که زمان و که لتوو ری کوردی ده خسته په راویزه وه؛ سازمان به جی ده هیلیت، به لام چالاکیه هونهریه کانی به نه یی له گه ل پارت و حیزبه چه په کوردیه کان به رده وام ده ییت.

بیست تا سی سالی: یه کیک له هه ستیارتین قوناغه کانی ژیا نی هونهری نامۆ له پاش هاتنه سه رکاری کۆماری ئیسلامی ده ست پیده کات، که قه لچۆی خه لکی بی تاوان له کوردستان رویدا؛ حکومه ت چه ندین جار هیرش ده کاته سه ر کوردستان و بۆ ماوه ی

هونهرمه‌ندانى شارى سنه ئاشنا ده‌ییت و له‌م قوناغه‌دا ئەزموونى كۆمه‌لیك به‌ره‌مى ، " رئال - ئىكسپېرشن " و " سووریا لیزم " ده‌كات.

سى تا چل سالى؛ له راستیدا ده‌كرییت بلیین؛ خالی ده‌سپىكى "قوناغى ئىكسپېرشن" (كه به‌كێك له گرینگترین قوناغه‌كانى ژيانى هونه‌رى نامۆبه) پاش ته‌واو بوونى زانكۆ و گه‌رانه‌وه‌یه‌تى بۆ بۆكان، ئەویش ده‌گه‌ریته‌وه بۆ روودانى كارهسات و كۆمه‌لكوژییه‌كانى ئەنفال و هه‌له‌بچه و دوواتر كۆرپه‌وه هه‌روها شیع‌رى شاعیرانى وه‌ك په‌شپۆ و بیکه‌س و ... هتد. هه‌ر له‌م سه‌رده‌مه‌دا نامۆ به‌ شپۆه‌ى خۆبه‌خش فیرگه‌ى هونه‌رى له‌ فه‌زای داخراوى بۆكان داده‌نییت وه‌ه‌ول ده‌دات حیلێكى هونه‌رمه‌ندى ده‌روه‌سته په‌روه‌رده بكات. چالاکیه هونه‌رییه‌كانى په‌ره پێده‌دات و زیاتر له ۱۵ پېشانگا به‌رپۆه ده‌بات كه تیدا جیا له تابلۆ و به‌ره‌مى هونه‌رى، گرینگى به رینووسى تایبه‌تى كوردی ده‌دات و ده‌یخاته به‌ر دیدى بینه‌ران.

مه‌واد و كه‌ره‌سته‌ى جۆراجۆر تاقى ده‌كاته‌وه، به‌ كار هێنانى سپرای ، مه‌وادى جیاوازی وه‌ك پاشماوه پلاستیکیه‌كان (كه دوواتر له پرۆژه‌ى X_Plastic دا ده‌بنه كه‌ره‌سته‌و بابه‌تى سه‌ره‌كى) ، تیکنیکى كۆلاژ، تیکنیکى سوتان له تایبه‌تمه‌ندییه‌كانى ئەو قوناغه‌یه، له ناو تابلۆكان دا ره‌نگه‌كان به‌وپه‌رى زه‌قى و تۆخى ده‌گه‌ن ، فۆرمه‌كان تێكده‌شكاو و تێكسپرامون كه گوزارشت له شتیكى ناخۆش ده‌كات وئوه‌ش له قه‌ردنى كوردو ژینگه‌كه‌یه‌تى به‌ شپۆه‌یه‌كى سیستماىك.

"هانىيال ئەلخاس" هونه‌رمه‌ندى ناودارى ئێرانى، له سه‌فه‌ریكدا بۆ سنه و سه‌قز و دوواتر بۆ بۆكان ، كاره‌كانى نامۆ ده‌بینییت و سه‌رسامى خۆى به‌و شپۆه‌یه ده‌رده‌بهرییت: " ... كه كوردستان خاوه‌نى پىكاسۆى سه‌رده‌مه و هه‌روه‌ها به‌ره‌مه‌كانى نامۆ له ئاستى به‌ره‌مه‌گه‌لى هونه‌رى ئىكسپېرشن وه‌ك گروپى " ئەپیل -ى ئالمانى دايه. "

هه‌ر له‌م سه‌رده‌مه نامۆ چهند په‌یه‌كه‌ره‌ش به‌ مه‌واد و كه‌ره‌سته‌ى جۆراجۆردروست ده‌كات كه به‌داخه‌وه جگه له دووانیان ئەوانیتر تێداچوون. له‌و ماوه‌یه‌دا به‌ هۆى چالاكى زۆر له بواری هونه‌ر و سیاسه‌ت ، پتر له چوار ، پینچ جار ده‌گیریت و بۆ ماوه‌ى كورت كورت ده‌كه‌ویته‌ زیندان و ژیر ئەشكه‌نجه‌وه، به‌لام تێده‌گات جه‌ماوه‌ر زۆر په‌یوه‌ندى ده‌گه‌ل كاره‌كانى ناگرن و حكومه‌تیش ئەمه‌ى پێخۆشه، خۆى ده‌لیت: "هه‌ر به‌و هۆیه‌وه هه‌ستم كرد ده‌ییت پردى په‌یوه‌ندى من و خه‌لكى ساده و ساكار و نه‌خوینده‌وار زیاتر

بیت و راستهوخۆتر بتوانم په یامی خۆمیان پێ بگهیهنم، بۆیه حیا له تابلۆ ئیکسپیرشینهکان، کاریکاتۆرم بۆ ئەم مهبهسته ههلبژارد که له منالیشهوه جار جار دهستم تێیدا ههبوو". مزاری کاریکاتۆرهکان؛ ههلوێست بوون له ههمبر کوشتن و تیرۆری چالاکان و روناکبیرانی سیاسی ناوخۆی ئێران و ههروهها هێرشهکانی دهولتهی تورک بۆسهه باشوری کوردستان و ... هتد. (له گرینگترین بهرههههکان دهکریت ئاماژه بکهین به فهرهنگ و دیکشنییری : سهههکان) ریک لهو ماوهیهدا و هاوکات له گهڵ خۆپیشاندانهکانی سنه و شارهکانیتری رۆژههلات بۆ ئیدانهی دهستهسهه کردنی بهریز ئۆجالان، نامۆش یهکێکه له ریکخههراخی خۆپیشانداخی شاری بۆکان و له ناو خۆپیشاندانهکهدا تابلۆیهکی نامۆ دهستاودهست دهگهریت و دهیته هۆکاری وروژانی جهماوهه و بهو هۆیهش جاریکیتر له لایهن رژیمی کۆماری ئیسلامیهوه دهگیریت و بۆ ماوهی مانگیک له ژێر ئەشکهنجهی دهروونی و جهستهی دادهییت و دووای دوو جار پێداچوونهوه بهسهه حوکمهکهی دا، سزای سێ مانگ زیندان و پهنجاشهلاقی(قامچی) بهسههردا دهسپین، بهلام بهریوهبردنی سزاکهی دهکهویته دووای خۆپندنی ماستیر له تاران. واته دووسال دوواتر.

له ماوهی خۆپندنی ماستیر له تاران، کۆمهله تابلۆی له ژێر ناوی X_plastic بهرههه هینا که ههه وهک باسکرا، کههستهی سهههکيهکهیان پلاستیک و پاشماوهی پلاستیک و مهوادی ریدیمهید بوون و ههه ئهه کات له گالیری بهنهفشه له باکوری تاران پێشاندران.

هاوکات له گهڵ ئەوانه درێژهی به کاری کاریکاتۆردا و کۆمهلیک کاریکاتۆری بهرههه هینا، که سالانی دوواتر له کتیبی " ...وه ئیستاش مرۆف" - دا چاپ و بلۆ کرانهوه.

دووای تهواوبوونی قوناغی ماستیر جاریکیتر گهراپهوه بۆکان و سزای زیندانهکهی به سههه سهپا، دوواتر بۆ ماوهی سالیک لهسهه ویستی خۆی دوور له بنهماله و دۆستانی له تهنیاییدا سهههقالی کاری هونهری و ههروهها پهههپیدان به رینووسی کوردی بوو و توانی بۆ یهکهمجار خولی راهینانی رینوسهکه له بۆکان دابنیت. له گهڵ ئەوهش به یارمهتی چهند کهسیک فۆنتی کۆمپیوتیری تایهت بۆ رینووسهکه دیزاین دهکن و دوو کتیبی " نالهی جودایی " و " هههاری خالی " مامۆستا هیمن لهو رینوسه و بهو فۆنته چاپ دهکن و بلۆی دهکهنهوه.

سالی ۲۰۰۳ دیسان چالاکیهکانی دهست پددهکاتهوه و چوار، پینج پيشانگا به دووای یه کدا (له کاریکاتور و ئیکس پلاستیکهکان) ریک دهخات و ههروهها چهندين سیمینار و وورکشۆپ له شاره جياجياکانی رۆژههلات بهرپوهدهبات (ئهندامی لیژنه ی سێ کەسی بۆ ههلبزاردنی بهرههمی پارێزگاکانی رۆژاوی ئێران دهییت له شاری مهريوان - ۲۰۰۳) ههلوپست و کاره سیاسیهکانی چهند جاريتر تووشی زیندانی دهکات . بهشیوهیهک که رژیم زهختی لهسهر زۆر دهکات و ئاستهنگی زۆری بۆخۆی و بنهمالهکە ی دروست دهکات و ناراستهوخۆ ههپهشه ی کوشتنو تیرۆری لیدهکات، فشارهکان دهگاته ئاستیک که بریاری به جیهیشتنی رۆژههلات دهکات و له سالی ۲۰۰۴ روو دهکاته باشوری کوردستان.

له چل سالی تا ئیستا: بۆ ماوهی یهک سال دهیته مامۆستای بهشی شیوه کاری کۆلیژی هونهرهجووانهکانی سلیمانی و لهو یهک سالهدا ؛ چهندين پيشانگا و سیمینار بهرپوهدهبات . دوواتر سلیمانی به جی دههیلت و له سالی ۲۰۰۶ هوه له ههولیر نیشته جی دهییت و ژبانی هاوبهش پیک دههییت وهک مامۆستای بهشی شیوه کاری له کۆلیژی هونهره جووانهکانی زانکۆی سهلاحهدين دهست به کار دهییت.

له ۲۰۰۷ بهملوه، وزه ی خۆی خسته گهر بۆ پهروهرده کردنی گهجان و ناساندنی هونهری مۆدیرن و پۆست مۆدیرن پیمان (بۆ وینه له بوارهکانی میکس میدیا، پیرفورمهنس و ئینستیلپهشن و ... هتد) ، ئاشنا کردنی فیرخوازان له گهله هونهری سهردهم و بهکارهینانی مهواد و کهرهسته ی جیاواز وئهزموونی ریپاز و ستایلی نوێ. که دوواتر کۆمهلیک لهم فیرخوازان له زانکۆکانی دهرهوهی ولات دریزهیان به خویندن دا (یهکیک له فیرخوازهکانی به ناوی "هونهر ئەمین" له ولاتی ئەمریکا بۆ پرۆژهی کۆتایی خۆی له زانکۆ، سوود له رینووسه که وهرده گریت).

لهو ماوهیهدا چالاکیهکانی دهست پددهکاتهوه و به دهیان پيشانگا و سیمینار و وورکشۆپ و دیداری هونهری ریکدهخات، سالی ۲۰۰۹ یهکیک له پرۆژه پیرفورمهنسهکانی به ناوی " پهنجهکانمان هیشتا ههر سپین " ، له ولاتی بریتانیا له لایهن دهزگای "نارت رۆل" وهک یهکیک له پرۆژه ههلبزێردراوه باشهکان نمایش کرا.

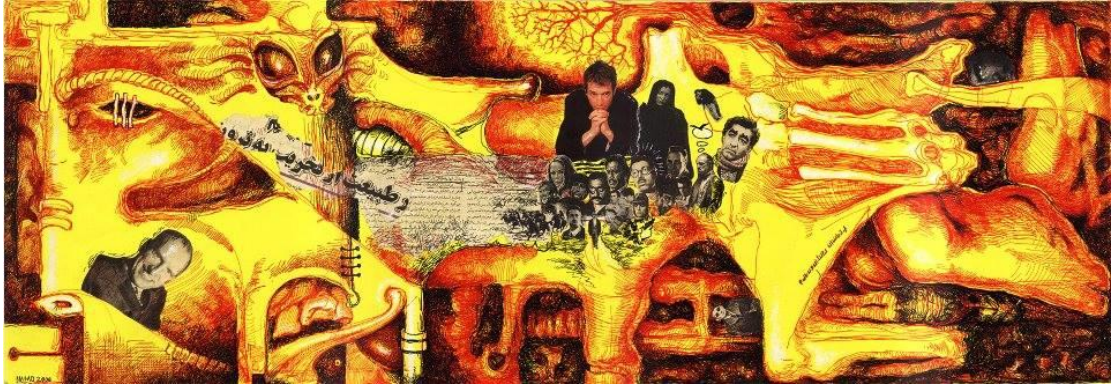
له سالی ۲۰۰۹ کتیبی " ..وه ئیستاش مرۆف " که پیکهاتوو له کۆمهلیک کاریکاتورهکانی له لایهن دهزگای "تاو" چاپ و بلاو کراوه ، و هاوتهریب بۆ خۆشی له گهله گۆقاری گهپ (گۆقاری تایبته به کاریکاتور) بۆ ماوهی دوو سال هاو کاری کردوووه.

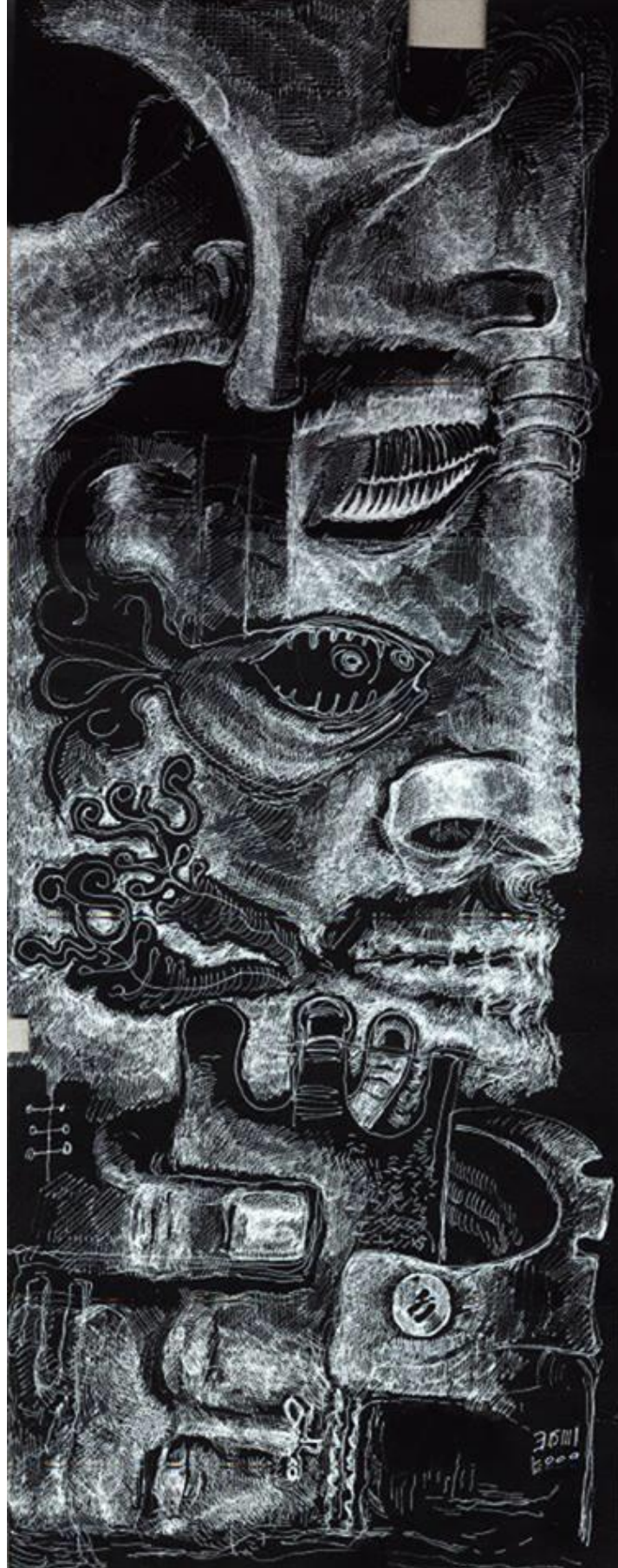
له سالى ۲۰۱۲ تىزى خوڭندى ماستەرەكەى له ژىر ناوى " ھونەر و تىكنۆلۇژى" وەرەگىرپتە سەر زمانى كوردى و وەك كتىب له لايەن دەزگای موكرىانى چاپ و بلاوكرا.

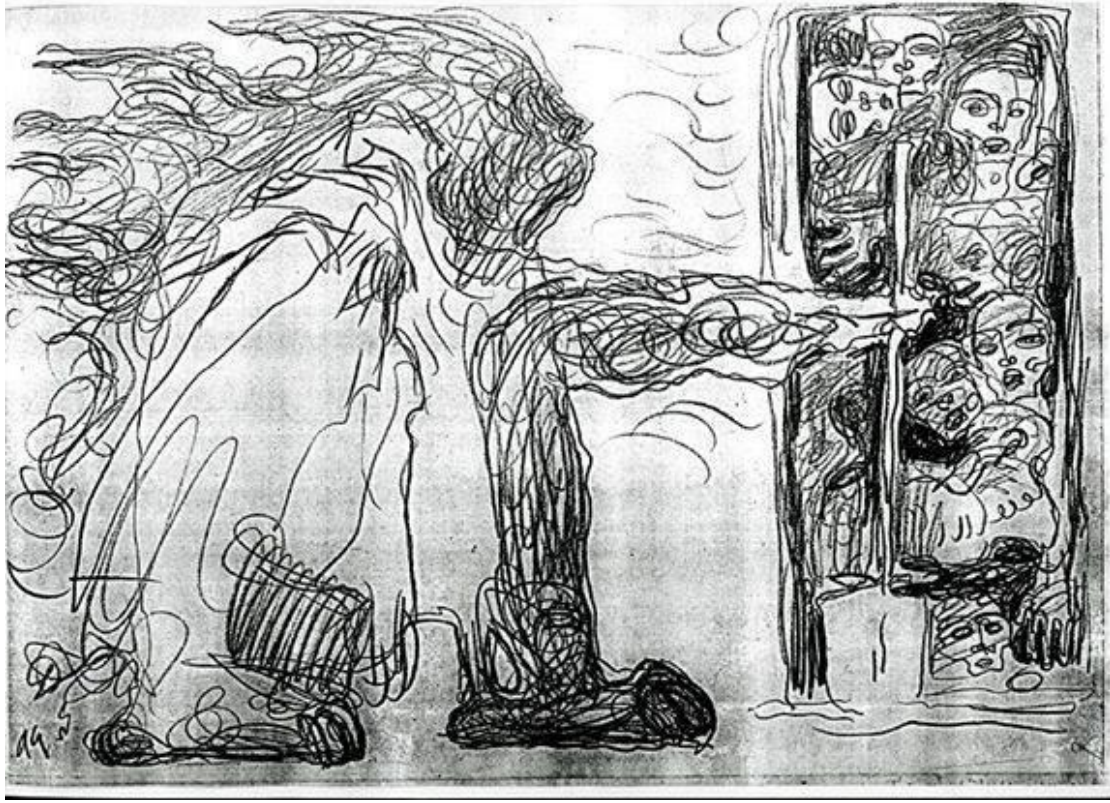
له تەواوى ئەم سالانەدا ھاوكات له گەل كارىكاتۆر و پىرفۆرمەنس و ھتد ، دانەپرپت له ھىلكارى و نىگارە ئىكسپىر شىنەكانى و دەتوانىن بلىين له سالى ۲۰۱۳ بەملاوہ گۆشەى تەنيايى ھەلدەبژىرپت و بۆ جارىكتىر قۇناغى ئىكسپىر شىن له ژيانى ھونەرىي دا سەرھەل ئەداتەوہ، مزار و بابەت و تىكنىكى تابلۆكان رەنگدانەوہى بارودۇخ و فەزاي بەشەكانى كوردستانن لەو سالانەدا؛ سوتانى شار و شارۆچكەكانى باكورى كوردستان ، ھىرشى داعش و جىنۆسايدى ئىزىيەكان ، بەرخۇدانى گەل له رۇژاوا ، سىدارەكانى كۆمارى ئىسلامى، شەھىد بوونى ھەزاران پىشمەرگە و گرىلا له ھىل و رەنگ و فۇرمى تابلۆكانىدا ، بە زەقىي رەنگىداوہتەوہ. فۇرمەكان تىكشكاون، كەمتر بارست و ھەجىمىان ھەيە و بە ھىللى قورس و تۇخى رەش يان سۆر و شىن دەوردراون رەنگى خۇلەمىشى و كپران و رووشانى زەمىنەى تابلۆكان بەرچاون جارى واىە فۇرمەكان نوقمى زەمىنەكە دەبن و جگە له چەند ھىللىك نابىندرىن كە گوزارشت له ھەست و بۇچوونى ئەو دەكات لەو شتانەى كارىگارىان بە سەرىەوہ بووہوھەيە.

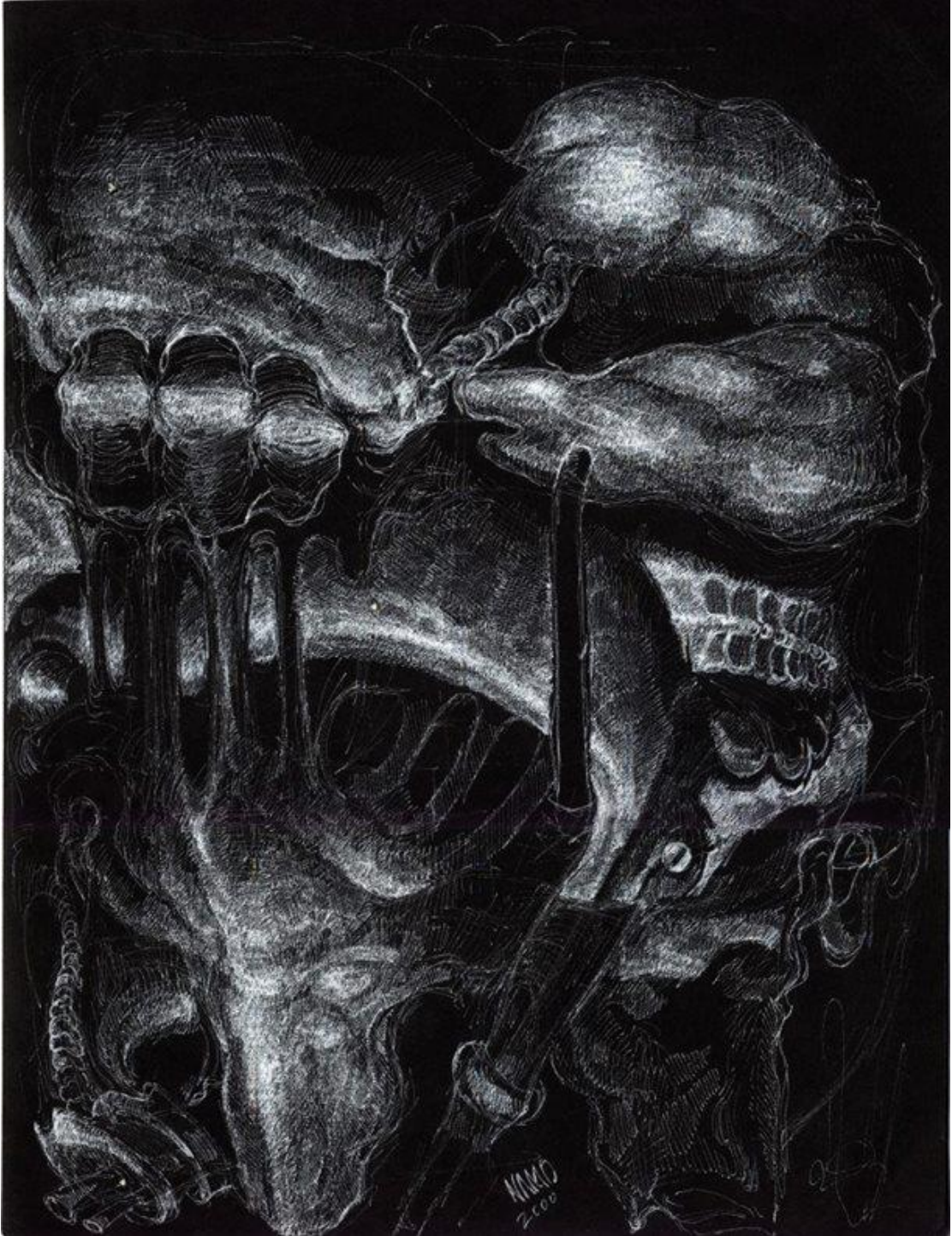
نموونه ي كۆمه ليك له كاره كاني م. نامۆ

■ ئەم نموونه كارانه ي خواره وه بۆ پيش سالي ۲۰۰۰ ده گه رينه وه.

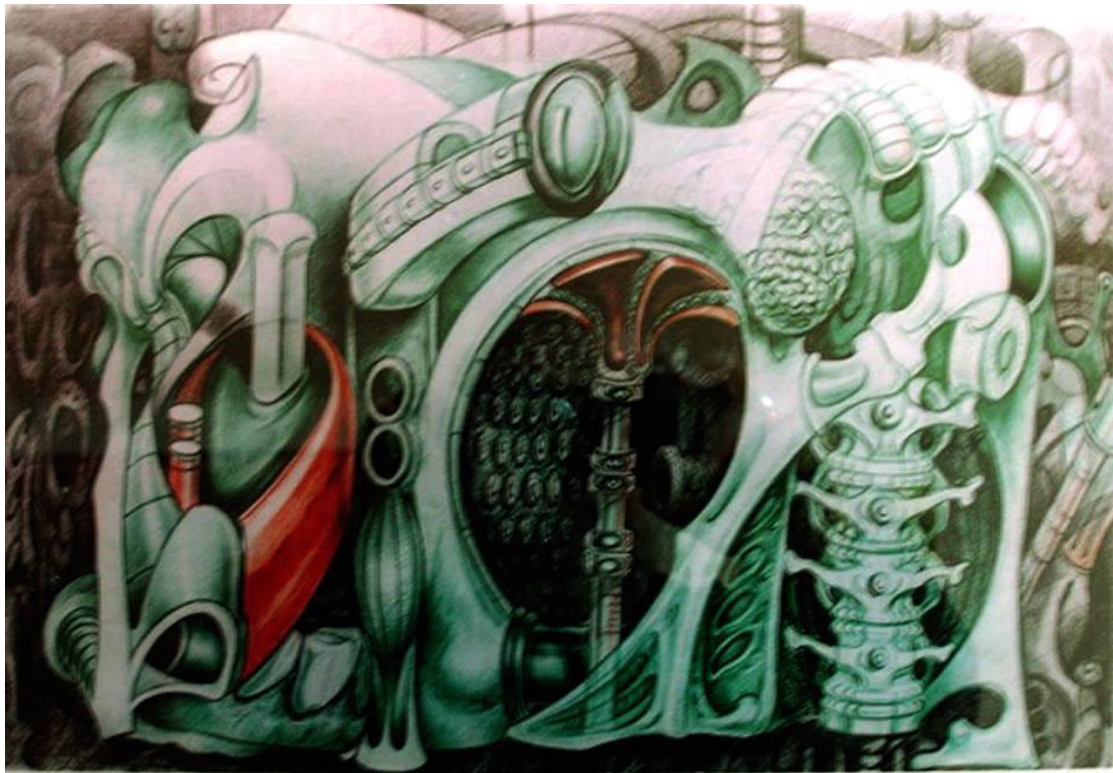

"نامۆ" له نۆ گهلیکی به هونهر نامۆ

■ چهند نموونهیهک له پرۆژهی X.Plastic له پرۆژهلاتی کوردستان بۆ
سالی ۱۹۹۸ تا سالی ۲۰۰۱. کهرستهی کارهکان پیک هاتوون له نایلۆن و
مهوادی جۆراوجۆر.

"نامۆ" له نۆو گهلیکی به هونهر نامۆ

■ نمونهی هه‌ندی له چالاکیه‌کانی سالانی ۲۰۰۶ و ۲۰۰۸.

"نامۆ" له نۆ گهلیکی به هونهر نامۆ

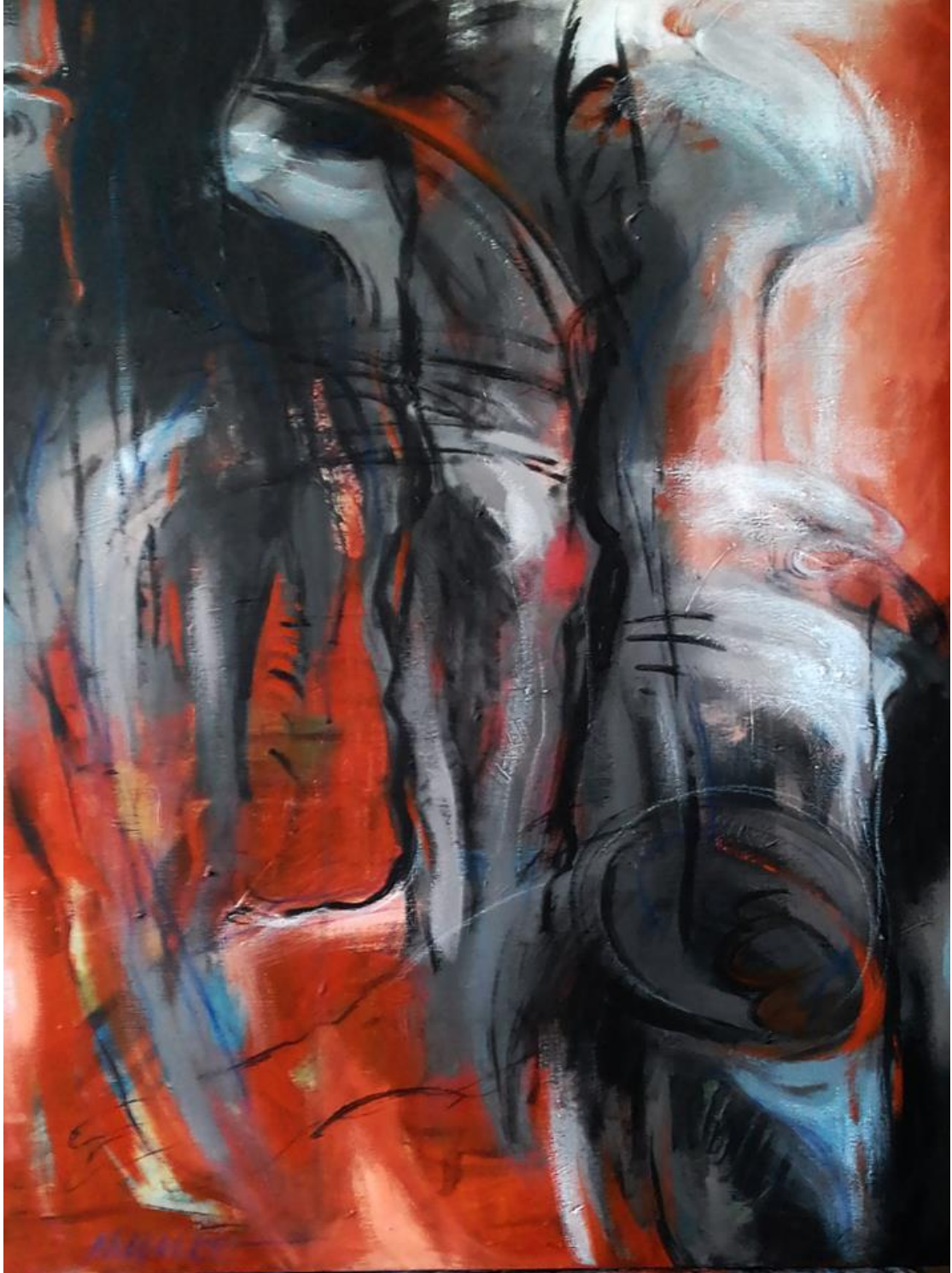

■ نمونه‌ی هه‌لبژاردیه‌ک له کاره‌کانی سالی ۲۰۱۴ تا نیوه‌ی ۲۰۱۸

"نامۆ" له نۆ گهلیکی به هونهر نامۆ

"نامۆ" له نۆ گهلیکی به هونهر نامۆ

■ نموونهی هه‌ندیک له کاریکاتۆره‌کانی م. نامۆ

"نامۆ" له نۆو گهلیکی به هونهر نامۆ

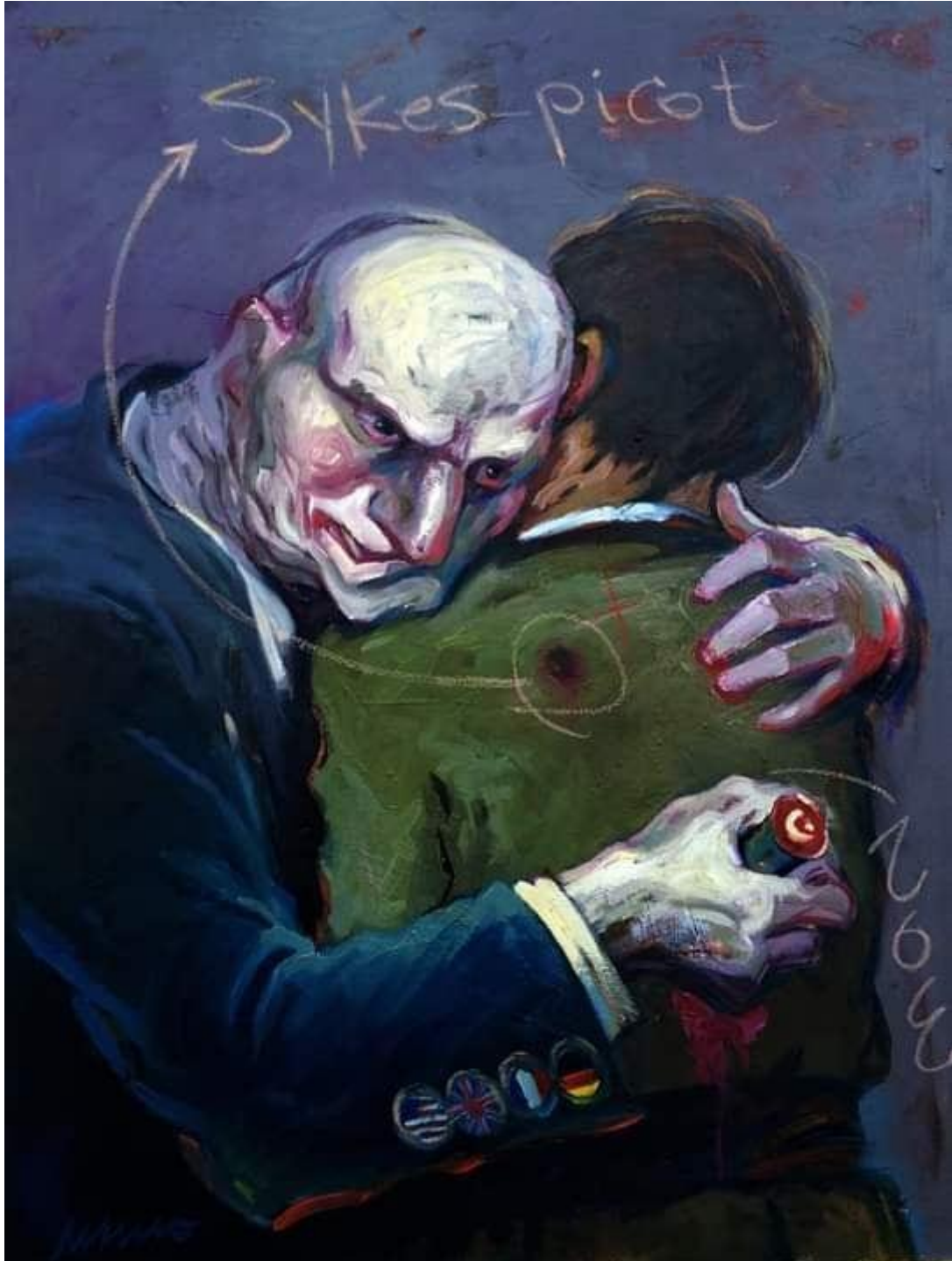

"نامۆ" له نيو گهليكي به هونه ر نامۆ

پيشانگان : :

- پيشانگای سهرشه قام ، هاوبهش - بۆکان-۱۹۹۵/۵/۱۵
- پيشانگای تاييهت ، سهنتهري كهلتوروهونهرى بۆکان -۱۹۹۵/۷/۱۲
- پيشانگای تاييهت ، سهنتهري كهلتور و هونهرى بۆکان - ۱۹۹۶/۱۱/۲۵
- پيشانگای هاوبهشى هونهرمهندانى بۆکان ، بۆکان-۱۹۹۷/۳/۱۲
- پيشانگای تاييهت ، نوسينگهئى ئەندازيارى چاوباز، بۆکان - ۱۹۹۷/۹/۲۹
- پيشانگای تاييهت ، سهنتهري كهلتور و هونهرى بۆکان- ۱۹۹۸/۱۱/۲۳
- پيشانگای تاييهت ، گاليرى ئيرشاد، سنه- ۱۹۹۸/۳/۱۷
- پيشانگای تاييهت كاريكاتير و كارتون ، گاليرى ئيرشاد، سنه- ۱۹۹۹/۷/۱۳
- پيشانگای تاييهت، بۆکان- ۱۹۹۹/۱۱/۴
- پيشانگای تاييهت شيوه كاري، گاليرى ئيرشاد، سنه- ۲۰۰۰/۴/۲۳
- پيشانگای تاييهت، (X-plastic) گاليرى بهنه فشه، تاران -۲۰۰۱ /۴ /۲۸
- پيشانگای هاوبهشى كارتون ، هۆلى عهليزاده-بۆکان- ۲۰۰۲/۸/۳۱
- پيشانگای هاوبهشى كاريكاتير و كارتون، سهنتهري موكریان ، سهقز-۲۰۰۲/۱۱/۲
- پيشانگای تاييهت،(X-plastic) هۆلى عهليزاده، بۆکان- ۲۰۰۳/۳/۳۰
- پيشانگای تاييهت ، كاريكاتير، هۆلى عهليزاده ، بۆکان-۲۰۰۳/۸/۵
- پيشانگای هاوبهش كاريكاتير،هۆلى عهليزاده ، بۆکان - ۲۰۰۳/۱۰/۸
- پيشانگای تاييهت (X-plastic)، گاليرى موزه خانه، سلیمانی-۲۰۰۶/۷/۱۷
- پيشانگای تاييهت (X-plastic)، گاليرى ميديا، سهنتهري زناک- ههولير- ۲۰۰۶/۱۱/۱۳
- پيشانگای هاوبهشى كاريكاتير، كه مپى پهنا به رانی مه خموور-۲۰۰۸/۴/۲۲
- پيشانگای تاييهت (X-plastic)، كۆليژى هونهره جوانه كانی ههولير-۲۰۰۸/۵/۱۱
- پيشانگای هاوبهش، گاليرى شانهدهر، ههولير-۲۰۰۹/۱/۱
- پيشانگای تاييهت (X-plastic)، كۆليژى هونهره جوانه كانی ههولير-۲۰10/4/20
- پيشانگای هاوبهشى پورتريت، پهيمانگای هونهره جوانه كانی ههولير-۲۰۱۱/۵/۱۸
- پيشانگای هاوبهش ، گالهرى شانهدهر، ههولير ۲۰۱۱
- پيشانگای هاوبهش ، گاليرى دهۆک- ۲۰۱۱
- پروژهى ئينستليشن (سههۆل و خو شه ويستی) كۆليژى هونهره جوانه كانی ههولير-۲۰۰۷

- پروژەى پېرفۆرمەنس ئارت، (له هەمبەر سینهمايه کی داخراودا) هەولپەر-۲۰۰۸
- پروژەى پېرفۆرمەنس ئارت، (من پەنابەرم) هۆلى میدیای هەولپەر - ۲۰۰۹
- پروژەى پېرفۆرمەنس ئارت، (پەنجە کانمان هیشتا هەر سپین) هەولپەر-۲۰۰۹
- بەشداری له فېستیفالی هونەری لەندەن- بریتانیا به فیدیوی پەنجە کانمان هیشتا هەر سپین، ۲۰۱۰
- پروژەى پېرفۆرمەنس ئارت، (خپووتیک له وشە) پارکی شانەدەر-هەولپەر-۲۰۱۰
- پروژەى پېرفۆرمەنس ئارت، (نەفت و خوین) گالیپری میرگ، هەولپەر-۲۰۱۳
- پېشانگای هاوبەشی کاریکاتیر، هۆلى هونەری شیوه کاری- میدیا، هەولپەر- ۲۰۱۳/۱۲/۲۳
- پېشانگای هاوبەش دەگەل هونەرمەندی فرەنسی کلپر ئارتور، گالیپری شانەدەر، هەولپەر-۲۰۱۵/۳/۱۷
- پېشانگای هاوبەشی مامۆستایانی کۆلیژی هونەر، هەولپەر-۲۰۱۵/۴/۱۷
- پېشانگای هاوبەش له خولی ۱۳-ی کالەری دهۆک- دهۆک- ۲۰۱۷/۳/۱۰-۹
- بەشداری له سەمپوزیۆمی هەولپەر (هاوکار گروپ)- ۲۰۱۷/۷/۱۳
- بەشداری له یه کهمین فستیفالی کارتۆن و کاریکاتور سلیمانی- ۲۰۱۸/۴/
- بەشداری له سەمپوزیۆمی ۱۴- دهۆک - ۲۰۱۹
- بەشداری له دووهەم فستیفالی کارتۆن و کاریکاتوری نیوده ولەتی سلیمانی— ۲۰۱۹/۴/۱

چالاکى :

- ئەندامى یه کیهتی مامۆستایانی کوردستان ، هەولپەر
- ئەندامى سەندیکای هونەرمەندانی کوردستان ، هەولپەر
- پتر له ۲۰ سیمیناری هونەری هونەرییم بووه

کتیبی چاپکراو:

- کتیبی کاریکاتیر (وه...ئېستاش مرؤف)، دەزگای تاو-۲۰۰۹
- کتیبی هونەر و تیکنۆلۆژی، دەزگای مۆکریان-۲۰۱۲

"نامۆ" له نۆ گهلیکی به هونهر نامۆ

کتیبي ئامادهی چاپ :

- شانۆ له یۆنان و رۆما — له فارسیهوه بۆ کوردی
- کۆمپوزیسیون (دارشتن) — له فارسیهوه بۆ کوردی

